

శ్రీమదైరామానందాయనమః
శ్రీస్థోత్రం బాహరచక్రమధ్యవానమస్తేమద్రామః ॥5

దేశరత్నావళి

శాస్త్రమును ముఖ్యమైన సూత్రవద్దకు వచ్చుచున్నది. ఇది ప్రపంచమును
 వేరై మోపే తమను నిత్యసత్యము. వయస్సు భాంధవారములను
 గ్రామసామెతను మోతనంబున నాగారమున మోపుట
 రామప్రవృత్తి మహానిధానమిది సారసంపత్తి ముఖ్య
 శాస్త్రమునందు సమస్తసంపదలుచు రక్షణము ప్రపంచమున
 చారిత్ర ప్రభువాది సాక్షములు భక్తి ప్రాణికి సంబంధించి
 సారామగ్రహము పులాకముల జుర్రుంబలు చున్నట్టి
 తారామణి జగదీశమంతనదలై భగవంతుని సత్తాంతమున

[illegible]

నావరరాశిము. ఆదిరాశిము

విను ము తొప్పె ద గ విరాట నం దన విశ వముగ నేకుగ
 వినుగ నినుగు తి-చి కనికరి-చి సభ శ్రేణుజన ములాన జనకు డెప్పుడు
 ను బ్రవిను తి డైసి ఘన తమి యి డై పునుగ నుక నిషుడ నికి చావల
 యు బల్లి గ వినుముగ వారు వరుసా చున్నట్లుటకు ద్రురావరకు చున్ననా
 రవులు మము, జేరి తొలుత మము సేసి యావులు వారు గించుచా
 రివట్టు నేవర, వారిక ఉకు డెల్ల వచ్చినా ఉను గ వినుగ పలు పరావ్రమ
 ముగల మూతం ద్రొ విరటు ఉడిను నిన్ను టిదిన మున్నెచ్చుట నొకణలంప

బుద్ధుల నెవ్వరు లాల్సముచయకకు వేవేరూ అనెనె
పే హరించలంపు మా వినుము 4

అనియోగము

అనియోగము

అనియోగమును తురునిగారిచేయించినా ములులలాడు
నినుమించిన విరులుగలరా యని నేర్పున బయకంగాను 25
వగడ తురుండు మాడిపడుచు వధూ జనమ భుంజున నాభిరుగ
కెట్లునెయ్యె 26 జంధుల బిరంగము. బుద్ధతాళము 4

సారథి తగిన వాడు కేక యెల్ల నాకి బునారతి
వారిదముల సమాకునిరత్తై కులచాటు మాలుగ బెయ్యదు
నసారథి నారసంబుల వేదాంతా వేదాంత సేంధింప గ్రూరజంబు
ననాబ్బంబా రకులునిల్వరే కుకా రవేసినా వారంబన కేసెంత
సారథి వాసిగారేంకటవాసునినెత్తని, వాసునిండునుకంవు
సరావరులను గ్రతాసురౌ నట్లు బ్రహ్మసింహవలచెత్తు 4 సారథి
వగ వత్తు మయంబున సమావస్థ యను యా జ్ఞాన వేత్త సమ
~~మలలరిగెనెన్నటి ఘస్రమ స్థావను భూ, వానజ్ఞు తవాసంబుని~~
మలలరిగెనెన్నటి ఘస్రమ స్థావను భూ, వానజ్ఞు తవాసంబుని
ర్జీ రకాంతా మతిగా పముని కేసినే సవేత్తలగానెగిభూ
వరపత్తులై విపిం చితెచ్చు వనుగ, వర్గంబునెట్లె నను
తురుచ్రైరింపు మనంగ నుత్త రవధూత్తంసంబు తానెగియుల్లి
వగ పాంచారి వితాబనండు నకు బుహస్థులా ప్రభావంబెరింగి
చి సారథిగా గై కొమ్మ నివాధిం చిన నలండు పరివరసంబుగా
నిట్లునెయ్యె 10

పాంచునానితోడి. ఆదితాళము.

సైరంధ్రయ మిమాలులమల్ల 4 మునుకున్నాది
యూగ సైరంధ్ర గనా, కూరత్వ మారయక చారన వచించెదవి
సైరంధ్ర గ వాడి మచేదొడుగా బన వారి తాయుధ్ధంబునకు నే
తోవుచున్న వాడ, నేపడి రూపంబునాడు దొడ్డె యట్టి వాడ

మొలుండు శతాబ్దియందు పరిచయంబున పల్కి వివాహంబు
 చాలగదైర్యంబుగా కనుక తన వంశ బాధన నశింపఁజేయ
 నున్న వంశంబున కంటి వినుతి జేసి, భూరి వశవలాభ్యుపై
 నేతైరులదాసి, పుత్రుల వశవంబున నెయ్యి మార్లు, పశవన
 మునముట్టి మామవంశంబులందు మృత్యున గదైర్యంబుగా 10

చగ్గలిన వినియూజ్యున విముద, మారణచెల్లె నవనకంతునం
 దనయందు పది ముప్పయ్యును, చాల్చిన నెయ్యి వంశమొప్పున
 భనచతురుండు పాండ్యము, వశులఁజూచిన వశలంకుఁ
 జ్జనునకు సూరముడై బయలుమొగుచు నుంపవిచారముట్టి
 అగ్గలినను త్రుండు వినియంతకంటె వలంతులగుచు విమ
 లెమ్మనంగత్రవదిసి నూడి యుత్తరకన్య పంతులయనకడను బా
 వగలమ్మ వత్తునను నవస్థ రించియుట్లు 12

నయ్యె 13
 త్రోరాశము, అదితాశము

లెమ్మ వచు పులయన గవేవశలెమ్మ గలెమ్మ గలె
 మ్మనాజు వోరులగ్నమ్మ, మాయన్న కుసారధి శమ్మ, భవకంపన
 సమరమ్మనందున నెనెనె జయమ్మ, శలుగున బ్బలభయంబిమ్మ
 నెఱు, నమ్మన వారల నమ్మలఁజూచిను, ఇమ్మఁజూచినయనమ్మ
 బ్బునువే గలెమ్మ గలె తొకరుణికి పురాలనుగా చా మొనగాడ
 వనుచున మోద్రనమ్మ కమంచి ననా మోద్ర మనుఁజేల్గించ
 వె మొగులా దశమున మరొదనలునువే గలెమ్మ గదాసి మొ
 వ్వవంకటాబ్బున నిగాసి, బాలగిం చెడు వంశము తిజేసి, వెదలి
 శాతనూరి మువేసి, పశతురప్రాణంబులుదసి, మావరిన
 మూవంశమును దెచ్చి యమ్మ గలెమ్మ గ 15

వగలనుచు ను విరాటపుత్రు వాక్యంబులు ముచ్చున సినెనట్టి నా మర్దనంబు
 లెనివాఁడెనను, డుదయాలాపంబులని వార్తంబులు లగదాయని
 వశాంతించి లెచి యుత్తరుని సమాపంబున కరిగిననతండు సారథులొ
 నరింతువయనిన నయనసా మాన్యరథిమలకడఁజొంతకాలంబుగా రం

118 బుససేతినిని తానవురమవరధికుజేయనాపురుషయను

బయలును తురుండుబృహన్నలామదయసామధ్యంబున
నిచేతంబనిఁగొందునిమిత్తమాత్రంబుగానుండుమధ్యంబులరథం
బునకుఁబూనుమనఁజేడివాయుశాలకుంజనిననాజునయింబు
లమ్మవరమునిఁగాంచివెంపారవంబాసరించెనంతనమ్మారు
పురామలయగ్గంధవచమప్యయంబునునతాంగంబునకుబంధిం
చిననిరక్షించియుత్తరుంజొక్కరవచంబునునకొసంగినవత్తుం
బునుఁబాట్టైపువపుననునుజుపుఁజుపుఁబాట్టకుంబొడిగిననుత్త
రుండుమంనవసంబాసర్చియట్టియవివేకిసారథ్యంబాచేబ
న్దంబానయుఁబెల్లనినిచ్చెదిరోచిరథారూఢుండయ్యెఫల్గునుండు
నాగలయంమఁగూర్చుండెనయ్యవసరంబునఁజేటిజనపరివృత
యనునుత్తరకన్దరథంబునమోవించిసప్తసాచికిట్లనియె॥
కగలరులజయించినపిమ్మటబరవసమునవారినిత్రిపాగలనట్లఁగి

వారియంచితెండుబావ్విలాకిరవునఁబాత్రికలఁజేయనంచెద
ననినఁ ॥ 17

వగలనినఫల్గునుండుస్వయాశయంబునసం
తొడిచియుపత్రతొనెసెగాఁబత్తెనమరంబునజయంబవశము
కలుగుననియెంచిచిలుస్తవుతొనుత్తరకిట్లనియె॥ 18

కగమమంతవ్రాశప్తసం॥ గ్రామంబునఁబగఱిగెల్వఁగల్గినచో
కామముసఫలముగాఁగను॥ వశమవలగువారిపాగలంబు

తెత్తుఁ ॥ 19

వగలనివచించిపట్టణంబువెడలుటయుఁగొంతమారంబరిగినపిమ్మ
టమవెదాతానాంబుననుత్తరుండిట్లనియె॥ 20

తొడిరాగము. చతురశ్రజాతి

తొలుతొలుమొబ్బవంశులాగరథంబువేగఁగో
లుగచాలుఁబూయనింతనఫజాలమలసెదవుకాలుకాలుగద
వకొండఁబాలుమానినాపుబళిగతొలుగలసెమిలఁజేయ
నాలగుంపుమారమయ్యెనెలమందముద్దిమానఁజాలవవ

మొలుకొనిన శ్రీరాములు దారి తెలివమొంది నొడవూరుచు కిరీ
దెల్పినట్లు వారు వముల రాముల వారినే కథించెను దెల్పవలసి 119

11 దొంగ వేసం దగానుండనకే, వసంతమునంగనల భావనముతో
నముగతెసి, యెనికపించుల మహారథులనా, బానేయంబులకూ
పుమోపేదను, గానవేంకటాచ్య వరదుండగునైతానా భునిస
న్నులింగావింపుచుండువలె 21

వగలని వక్కాణింపుచు (చోపుచుండ (గంజికన పనికికగుభా
నంబున 22

నీగవలె బెల్లుల (గంజిక లొకనూల్చ (గజాల, పలుసంఘమునట్లు బౌద్ధములు
తోన ~~దొ~~ గంగతెదలమగ పండినాగి మఱుస్తంధ పూంపెల పోషారములు
మొండుపట్టి తొవకడే కొనజూలు, ఘనభటువేయ వలంకారములును
జీలువలమన్నునికలసట గలిగించు, వచ్చువు తాంప్రధిసవనములు
కింజీన బండ్లు మూరకెత్తరకృత, సింహారములుగల మరుసనచాయ,
బాటజూచి విరాటభూంపాల ~~మొదట~~ తనయు, ఉచ్చురువు (గాంచెనొడి
తోననియెనిట్లు 23

తొగకుడిచిమాట్లుండి నొచ్చుముల్లానెడునను, కారపులతోడచవరంబు
రుబెన్ను, రహజలంబుల లావిసారంబునై విగ్రాహమును (గంజించినకర
ణిగాదె 24

బెయాగరాగము. వతురత్నజాతి

వలదు వలదు పడనానా వాక్యములా ~~చి~~ చిముం
దతికొ ~~దొ~~ వలదు వలదు నగారవసైన్య పలుతములైరియకనిన్
బడెచ్చి తినిగాని వలదు సరసి జంక్షులమనెరవు
గవిధలు, గలుపినట్లయని పరుగి డచొకొది, మరముకారవనిక
రముజగానకు, సరులైనదు ప్రరముగలువచొగవలగకడుదిట్టులు
త్రొలుడు త్రొజానందును (డుకృపుండుభి ~~మొ~~ మ్మ (డుకర్ణాదులు,
కడగిరరములేయవెల్పనను, సుడివడినడగడవడమరుంత
టికడి (దిమగలదెగ (బడియొదిచ్చి పడవడగనెలవంకటాచ్యవ
రదునియడుగులునమొన డొడుగులుగలసెవలదు 25

సోమము దీని నయ వదులు వదులు గల్గె మెల్ల నేననెను ప్రజాకాంతనపురం
సైన్యంబులు రిక్కొని సమరంబునకు బంపి వెనుకాడు భీతరాష్ట్రతనయు

తెదికరాక్షసి రిప్పి నయచు తథా మ ~~మహా~~ పాతకంబు
జాతిచేపూర్వకై ధైర్యంబున కడు రాక్షసియై పంశుకాననుడెంత
శమనిభూరిత్రవసుల బొత్త క్రియంత, మణియుడక్కిన హుళుమ
పొమమంత, ధైర్యములాడరాకి వారల సమయ జేసి పనులగ

నిపావతమ వరపొరుషంబు 27

వగపడతుల మ్రోల పంతము లుపల్కి పై రోధుల గాంచినంత
గడగడలాడి గోవులను బ్రక్క మ్రోజేయక యింటకి గిన
బుడతలున వారయ శమ్య పొయిన పిమ్మట మాన హానుడై
యెడలు భరించినందున ప్రయోజనము న్నువిరాటనందనా

వగలవలకు లికి భూమి జయం దిట్లు నయ 28

ముఖైరిరాగము చతురశ్రజాతి

జూవరకు జూవరకు బృహన్నలాగ జూగ మమూ పకారి
వన్దిస వాయంబుగ రవరని డెల్లినా ద్రవ హా నకిదె జూవ
కురుప్రభు నిమన, జూరంబడి నమన, శరరములు పన్దికి రా వ్రు
టిలాగ జూవరగ ధరక వంకటా బ్రరమ కుండగు, మురారి వుహ
వివరోధులను గాన రాకుండ మన, పురంబుడై రిన, వరా
లుగోవులు వారభములు సైకరింపవచ్చు నుపరాళం దకుము
జూవరగ జూవరగ 29 30

వగ తేదీయదై న్నంబు గేన వెండి యుగిరిటి యిట్లు నయ 31

త్రైరాగము ఆదితాళము

ఎందుకయాయా విరాటనందనా భయముండెదవిట
నెందుగ కందర్పభయ తిసంప్రందనాది బంధారక బంధము

లంఘనవిరోధమునందు మనవయస్కివచ్చిన, గుండగవల
 దయ్యగొప్పించము (గాని మందిరమును) జేందితిమానిం 121
 దేశకయందు ముపదిమందిలాన గనెందుగ యిలా పతికిజనించిభూవి
 నల (దలచియు నాడకవు) బలరగుడై కులను (గాంచి) పలపెయ
 టభర్త మౌన, జలజలరిక్త బురారినద్రెవ శ్రవతకువులుగూ
 రిన, సలసలవార్యులగూనిన, గళవళమొందుట తగునగయందు
 సైరంప్రమవయభవ, సామర్థ్యనెఱిగింపగ, గణా బముతో
 డచిలిచి, తేనునొలుమన్న వాడ, వారసేవంకబహుసన్నివైకుల
 సూత్రైదువారికే ప, గౌరీరణమసయవమ, తేనను (గాని) మ్మో
 క గనెందుగ 31

వలలినవినివిరాటసంధముండు మిక్కిలి ధైన్యంబు (జేంది) శరశరా
 సనతూజోరంబులరదంబున (బాటవచియు పవన వృషార్కం
 బు (బట్టి) మహాజవంబున (బరుగి) త్రూయంక, ఫల్గునుండాల
 చించి వారు వంబుల పక్షంబులనాగలముడిచిరభంబుడిగ్గి కురుసై
 భ్యుంబుడై ననభిముఖండ్ల వెనుకకు (బరుగి) డినుటకులహ
 రంబునను త్రుకుంబట్టి తెచ్చుట యున తం డిట్లనయ 32

సమునువిరాటసమీపమున వేతనమునకు, క్రిందవేళలనవారిం చినాన
 చెలగివని (బరత్తు) జేయుడయనుచు సూరిస్తామబులను (ప్రొంది) చినాన
 పాతకాలకువచ్చి పరికించి నతప్పురెల్లడైన పతికతినించి నాన
 సభలలాన మాటసాగనుండ నెదిర్చి, వంచన తోడభాషించినాన
 యిట్టిజోషంబులెమిలెనట్టినన్యు, నిర్దయాత్మ (ఉత్తమ) ననయకుండ
 సారవలతతజంపింప (గా) దలంచి, పట్టిలాగెదవి యెమిఫ
 లమునకు 33

అలిన (గాని) విడువకయనర్జునుడు వాని క్రమ పట్టిలాగి
 యరదమొక్క నాయనాయనంగనాయత్తునొక్క సాచి తోడసా
 భవసమున (బెర్చి) 34

సింహాంధ్రమధము. మ్రోశ్రజాలి
 నిలువ (జాలర) భముమీ (దగ్గర) కు దంకమోపడి గని
 కలవరంబు మానదు నాంకడు పులాహంస్య ముపట్టి, కలియ (మిప్పి)

కాంతియనుచును తనమున దనంబయి పోయెను

122

నట్లులఁజూచుచును విశ్రాంతి నొందుచు నిలువఁగక నుత్తర
మాతల్లియందును నుత్తరమున నుత్తరమున నుత్తరమున నుత్తరమున
వనరదన్యు యదిగాక వనరదన్యు యదిగాక వనరదన్యు యదిగాక
నిన్ను మెన్నగానినాఁపున నుత్తరమున నుత్తరమున నుత్తరమున
కన్య మెన్నన నుత్తరమున నుత్తరమున నుత్తరమున నుత్తరమున
గరుణఁజూడు పసులు పోయినఁబోదినాఁ ప్రాణమూండుననిన
తనమున నుత్తరమున నుత్తరమున నుత్తరమున నుత్తరమున
చయంబు, నాడ సనిలు వర్ణంపు, జీర సమునుఁదలంగింపు, పస
మూఁడునెత్తంకటాంబు, నిగదారక్షేం-మకనకవ సనునిఁబెంతింపు
మఁజూవలయుఁగాని పరంబునను నిలువగ 35

వనతల్లిమయంబునఁగొరవవా పోదిన మాంబంబులు వారింగనికొంద
లున విరివారిలాఁబ్రాజులగువారు తర్కించి యిట్లునిరికి 36
నీతిజానుబావలయి ధిగ్గణాంబులకు పల్లనునకొనక
దొడ్డతవాసప్రతానుకూలాకృతిధరియించి యిట్లు వరునియింట
నివసించియున్నాడు నిపుణుగ పుననిపుణు తెలుగునఁదెలుపుమలుగుఁడైన
యలుగాకయున్నునింతటిధిరురాఁయి, మనసననన వఁడుమానినఁగడుగు
చిన్నగాననుత్తరుఁడెంబనున్నవకరణమనుచు వచ్చినడుకొరవలగా
చి. పాతిపావమనుండంగఁగ పల్లనుండు. పట్టతప్పుచునుండ పాతి
ట్టయగుచు 37

వనగ్రుబల్లులండ్ల నక్షరాటియి మ్మవోపురుషునియ వాంక్షకౌర్వధి
రవరాత్రుమంబువెమయనలుంగడుగ వాయనివిచారింపుమం
రయవసరంబునఁజూండవమధనముండు త్రుగుంగనివచ్చిరగం
బుపైనిల్లిసా రధివగమ్మనినియొగించిన జాయుధనుప్రంబున
శమి వ్రుంబు జీరసరుగుచుండ నత్తఁజూడంబునుతా
తంబులుగాంచి త్రొలుండునని కులకిట్లునియ 38

చెయ్యరాగము. - వతురశ్రజాతి
సైనికులారా మహాత్మాతములు, జనింపుచున్నవిమన
కకటా

దీని త్వంబున ననికపిండుల, మనులమైన మహానినదము
 తొగిస్తెనిగి మోసి నభామకొమోసనునక్కులమ్రాసెవాక్య
 ముల పథవస్త్రై, గాసి జెందియుల్లన మమోని నిరాసఁగనిరిరణమ
 నఁగాల్చిలంబుగిస్తెనిగి వడిగల వాయములు తడఁచడిజలములువి
 డెచెను కన్నులవెంటబలిచెడిచములై తనునడిచి ముల్లనుగ్రక్కు
 డి మండనుకొరకొమోమోగిస్తెనిగి వాసిగవంకబదాసుని వలెదయ
 నివాసుడైన హరినుతింపుమఁ, భస హేతులై వసరకుండఁగ్గుడై
 సినిను దురక్షణమోపినట్లుగ 39.

వగి అనిమతియునపడినిశ్రీడియనయజింసినవారకుగావుననమ
 యభంగమనునమోయనిశంకించి ద్రుణుండుభేష్టని తొనిట్లనయ
 తగివెలుపుతకుండఁగొరవవరవకులాయదు బఁబాడసుపువాడ
 వడిట్లగిలు-మఁ, దామసంబునఁగొందలు తరవహించి, కార్తవ్యం
 గంబానరురుగాదిభరగ 41.

తగి సురనదసూనుడిట్లనెగురువరణ, వినుము తెప్పద నత్తువుతమ
 ననుగిల్చి, తావుఁగడచితిమఁకమోఁదలావుమెఱసి, జయముఁగాం
 చుటనిదిమంచిసమయమనును 42.

వలె ని సుంధా క్షంబుగొఁబరికినఁచాండవలకు సమయభంగం
 బుతేదనికలకసంభవుండుసంతోషించెనటు పిమ్మట భనంబ
 యుండు న్నవయఁబుధరక్షకంబగు సక్రంభలామహాజంబుఁ
 జేరి యుంబయని తొనయొన నధనుంబునింబులు ద్రాసం
 బులగుటఁజేసి నామనిరువయొగంబులుగా వ్రసవనిన
 భూజంబుననుంచి, యుటు పిమ్మట తనియందుఁగల పాండ
 వజన్మసాధనంబు ~~తొని~~ లలాగొండవంబుఁదిమ్మనిన
 తైరాటిపరికించి యయ్యాదుపుటకు పుశవంబుకనంబడు
 చున్నదిట్టి వొనకొద్దంబునకు నన్నునియొగింపవచ్చునయ
 నిన నల్పనుండు నారేంతుపుత్రా దానింబడఁద్రొసి చర్మంబు

అనంతరం పశువులు పురిగిపోయిరి. అప్పుడు ముగ్ధులు
విష్ణు-మూడు మనిషి క్షాంతి పనయ్యెను. గుండె పునరు
లాప లంకలది ప్రసాదనంబులు నిరక్షించి కన్నులు మ
లుమిట్లు నాలుక పాత్ర రంబులు జేరి తనయ సాధనాభిధానం
బులు వర్షియినది గియింపి యిక్కడ విలువ వంటి కదంబు
రిదనిన గ్రేడి యిట్లు నయ 43

తెగలది యపామ ముగ్ధులం ది వంబు నునకు నెడుగడ దాని
కొనెనని గ్రేడి 1 భండ సంబు నేవలు పుపిండు నైన దాన పులనెన
నెలుచును పుండ వృత్తి 43

పగ ముటియనిగాం ది వంబులు ప్రవృత్తులు వలవర్షంబులును
ప్రజాపతీయలు పడివలెడు లను సురాధి పుంజను బవయదు
వత్సరంబులును నిశాకరుండే దువంజల సంవత్సరంబులును గ్రే
మంబుగా నక్కడం దంబును భరించి పిమ్మట వైశావనరుండు పుష్ప
కొని షాండ వారాక్షాద వానస మయంబు ననర్జును నకొసంగియ
తని కిచ్చునప్పుడ యవది నాలుగ జ్ఞంబులు నవశంబు ననుండు
ననియ మంతెన నచప్పి వెండియ భర్త జభమ నమల స వాద
ప్రలసాధనంబుల నెఱింగి చిన మూర్ఖుండ గునుత్తురుండు మ
రలనిట్లు నయ 44

మోహనరాగము, చతురశ్రజాతి.

పలే వి-చిత్ర మాయగాన, పల్కలాప్రవాహలా
పలేగి యిలాస్థలంబు నందు ~~అ~~ బార్తలెట్టి జేవనంబు
తొమలంబు చున్న వారి నిర్వేలుండ వగు చుండెల్ల మూ
పలేగి సురాభులై చలంబు భర్త రాజభమ ననచ, వరాజ పుత్ర
~~పుత్రుల మున్న~~ పుత్రంబు నందు డాగి శాసన రాజనత్రు ప్రావర్త
రింటిలాన ~~అ~~ సున్న దొ పరామ మానవంకటా బ్రహ్మకా
నుకంపచి స్ఫురించు భారత పరం, పరక వచింపు మా రహాని

తావార

కంకభాల్లుధర్మకాంక్షాభిన్నకామండు ప్రకాశకుండు
సంకటమొందకగాంధర్వశిష్యునివాడునకులుండు
గోపాలుండుసహదేవుడునేనగోవిందుమఱచినయన్న
ప్రొవది మానినియనుచిన్నది మివాపునసూడగదయన్న
అమెయందుమహామహచంద్రచక్రంధత్యంతముకొలుమాని
భీమునియనుమపురికేగెనుసంగ్రామమునందున(సూరి) 46
కలనాపుడువికాబసుండు(దేవేంద్రాత్మజున)కనయదేవాన
కుంబావనమనుదళవిభనామావళిదలదిలుగజేషుమ
నద్రుతియనె 47

అగ్రప్రతితాడవినుముభిభత్తుడుకొరిటి(పార్థుడర్జునుండుభ
ల్లనుండు)దేవతవాతానుండుదేవుండుమతిధనంబయిండు
వరవిజయండుసప్తసా-వి 48

వగ వతదభిభయంబులేకారణంబునగల్గెననియందు
వెనివకాణింతు 49

సురబరాంగము. అదితాళము.

వినుమాంభూమింజయాగనమనమునగలసంధి
హంమువాపదగ వినుగనునతచేధరణినిజ్జయించి,ధనంబు
గైకొని,ధనంజయుండెనై,తొనెట్టివారలననిజయించుకత్తన
విజయండంచునన్నదకుననుగవినుగతలిచాచాతనాతిరిక
మర్చుట,వలనకేవలవాతానుండండుకువే,వెలుగులవిరగతవి
లయుకొరటము,దల(దాల్చుటచేత)గోటినితిగవినుగయెట్టి
జోడునైననురణమునభయపల్కుటచేభిభత్తుండెత్తివట్టిమా
టగొదిరుకలవిల్లువట్టిశరమాలెయిదునందడమను,వట్టిచు

ధనంజయ విజయము కౌరవ యోగము

వారు సప్తసం-వియనా పట్టి పగు ధనుర్ధరులందఱు వి
సుమాంగులవార తవర్కం (కొలన గుట్టనుండంతురు నన్ను

వేంకటాద్రివరదునిస్తవమునరింపుచు దక్కిన విషయంబు పట్టి
చెదను పరాకు పు యక గ విసుమాంగు 50

~~అయ్యలయ్యలయ్యలయ్యలయ్య~~ వగు కత్తురా ఫల్గున సర్వప్రాయునకు
దన్యం-చుటంజేసి ఫల్గునుండ నియు నాయో ధనంబునం పుష్పనక
గారంబుగ ననికతంబున జే ఘండనియు (బృథ యను పరాధయ
నామంబుగలకుం టికి జన్మించుటచేరె యాకుండనియు నన్ను
లుతురు, ఖాంత వ వనవవం న సమయంబున ప్రవృత్తుకు ప్రాప్తి
కృష్ణం ఠను నామంబాసంగిరి నచెప్పినను త్రురుండు వృక్షంబవ
రొవొంచీ విజయాంఘ్రవర్షంబులంబడి రేచి యల్లున యర్చి
కలు అడ్డమున నిమిడి కన్నడు పద్మకిలాప్తయములట్లు ప్రాప్తనలను మహా
యోధుని లంబడి కొలిచితి | శక్తి వాధనులే మహామహాపలా రా 52
సేనకలరాంజకేరటచరిత పామర్త, తనకారు ధన్యనంతునియుం
బకపాడంబా విఘ్నా రక్షక దనుబద్ధుడారు డ్డ న సమారతనయునాడు
నరనిల్లింపా సుకా త్రమలగెల్లిపా, నాకు నవా వృకమా కునంతు
రాజసూయమునా డురపా విష్ణులజయించి ఘనకీర్తి గైకొన్న కవలయం
నగ్గి ~~అయ్యలయ్య~~ జనించినంబు మిష నప్ర | శస్త్రుకుటవతయైన పాంచాయం
దు | గానక మెనరించిన కడివలపు | లక్ష్మయ్య మంపవలయు మహా
సుభావ 53

వగు అనిఘామంజయండు బవలు విధంబులను తించి తప్త్రసావంబు
వడసి మహాత్యానేకే వేడిరు పంచల ప్రాప్తిం చే నని ప్రశ్నించిన
వేడిరాజపుత్రా పూర్వము ర్షణనామక నిర్భరాంగ న సప్తకృతంబా
భంగ ప్రదంబును మణియ ప్రవర్తనంబున మఁగొ పించి యల్లున మృగిరి
పించెనానాపంబున పాతమిరమోడవేడుగాని ~~అయ్యలయ్య~~ విష్ణునామ
రల మహోరువారంచెక్కి మామక విప్లసాధనంబులం విమృశినను
గుడల్లుగా వించెనట్లు పిమ్మట నాంధ్ర వంబునను యమాకోరంబులు

మోహనరాగము. జాలవతాళము

చిట్టపచింతె కనుయోధనావసుమాగనమనోజ్ఞవే
దదిగావచ్చుచున్నాడు సంగతమునకు, ప్రతిగాకింకొకడుగాడుకంకరు
నియలనాడు మెప్పించియున్నాడు మితలేని మోసగాడు తని తొడిసరక
దుమనవారడొకడు చుట్టవంతులకొలంది మనమందఱు మునా తనవ
యందఱి మిజయముగైకొంద మనయో జెడచినందర మునాదయ
చుట్టవంకటావత్తయననిచ్చింక తొజ్రామహరికింక రునిదుక్కాద్దరు
కరునిదుష్టనాశంకరునినాశ్రితని వంకరుని సజ్జన తతంకరుని
దేనియు నలాడక 57

దురస్థినుడు

ఉ గ ఎందులకయిన వ్రవచియించు నాజికి వచ్చిన టుమ
మందఱు ముఖ్యయాతురుల మె పరుగెత్తు మమచిహ్నానసం
క్రందననందనుండయిన, ప్రహ్లాదపైతునరణ్యవాసమా
చందముగాక యన్నెచెల్లుచు నమరంబునఁ గూర్చుకొలలెడి

అశ్వత్థామ

చక్రవాకము. చతురశ్రజాతి

మానుమానుమానుయోధనాగమితమితివల్లుకు
లుగమానుగ మానితులను ప్రజ్ఞానిధులుండఁగ నెనొకమానుడే
నొననుమాలులు మానుగ కావలివారలఁబాఱుడొలియొగద
గ్గంబునుగైకొంటిమనుచు, ఇవంబునసంతోషింపకుమిచ్చి
ధి వచ్చుడు వనినెదుర్పఁగ నవశమా, నావశమా, కావశమా
యంత తవరమా, యొకడు మాటలాడదవనా, కావాసవి
ముందఱునిలవఁగలమ, చావు మూడ మనకందఱికినడ్డచా
క్షుగావుపొర్చునిచాణంబులు మానుగ పగవార్తననుమాట
లగుణములు పొగడుటసహజంబగుజగమునవగ్రవగనకునా
పగఁబగఁబూనా, తగవనా, సోగనకునా, నిగమాంతవత్సరే

ప్రశ్న 130

130

కూర్తయ్యార్యుల వలసము కనగంబువలసము
 యారోధయనివాక్యంబులును ప్రత్యులాపంబులభంగిమ
 నమనంగీకారయోగ్యంబులుగావుత్తయనుగావదియట్లుం
 డనిండువేదంబులునుధనుశ్చదంబునువల్లింబినిప్రప్రపాండిత్యంబు
 జ్ఞించినమారోధ్యక్షయ్యుష్యదుష్ప్రవిద్యగంధంబుగలమేమక్ష్యక్ష
 సుయోధనునకేషదపాయంబుగలిగినచానానరంబుమీయంబు
 నిలుచునంతియకాకపాండవులరణావాసంబుగినవపురంబుననధి
 కమాసంబువచ్చునక్కతంబునప్రతనియమంబునిన్నటితోగతింబెని
 కవారికిసమయభంగంబులేదుయష్మాడుసమరాశ్రియవచ్చినవాడు
 సురాసురమానవభయంకరుండైనఫల్గునుండుమతియనతండు
 దైవమానుషబలంబులారండునుఁబూర్ణంబుగాఁగల్గినమహాత్ము
 డుగావునమనమజయంబుమర్త్యభంబుసంధియొగ్గించినసయో
 ధనుండండులకయకొనడయ్యనంతలాగురుండెట్లునయఁగింతసన్దం
 బుతోడురొధనుండుమందఱనుఁగింతసనతొనొవెనుకగావులును
 గతిపయ్యననంబులతోనొవెనుకమనమంచావులుచితంబనిననట్లు
 వాపోనులవిభజించుకొనిపావుచుండిరయ్యనంబునరిగిరిటి
 మరుచమూసమూహంబులసమిపించి ~~మొదల~~ వైరాటితోవచ్చాగవ
 ర్ణంబునురాజరాజునుగానంబుడువలెదతికప్పుగమనంబునరథంబుఁ
 బొలుమనుటయనతండెట్లునర్చిన 64

తెగలంతలాసవనాచపూజుద్భావనప్రణాగాంగియనారవృతుల
 మగెక్కిచరణములపజ్జరండసికరమువయప్రణాండమరాప
 గాసునుతోడచెల్లె 65

భైరవిరాగము. మాపకతాళము.

ఇటులండగవలెదగిసజ్జనులగుణాంబులుగమటి
 లత్పంబునమనమనఁగూడిరాగఁబూచియసంకటమనియో
 జింపకమిన్మటమనుభక్తింబాపనుగిటుగరండమ్మలకట్టంబు
 లదండనఁగూడలమడిగి, దండమను-మారండనచెదమ్మల
 సామింపుంబునగినిటుగజరిపెనరణావాసమజ్ఞాతవాసన

మయంబును గవరి పరివధ ములవైదులబరిమాగ్నక మానడి 131
క గయగయలవే నడువానుని వగ్గన మోక్షాదైవత్రైకృష్ణుడెలమివడి

నిమ్మ వేరే తగ్గనెట్లునైన నెలిపించును గయబుగ్గ 66

వగ్గలని పల్కిన నాగనియకృపా చాగులు సంతోషించి రలుపి వగ్గలనే
భక్తింజేయనలారా కిరణి మనలెల్ల గంటజూచుచుం జనుచున్నవా
రే తండు మనకు సుమేళన గనునకు మధనంబున జేరిన చాగు ప్రానకన
జయంపనలవిగా మనారవ పతింజ్ర పవల యునన చెప్పుచుండు నెప్పు
డి వాగలంగడ చిగ్గపుల సమీపించి తన పకు వాడిని కిరణి లోమలప
రంపరలచే వమూనిన వరం జంబులకంధకారంబునెల్లించి పసులవిడిపి
చిగ్గపాటు రకపునించి పనిచి మరలబుతనాచయంబు తొడిగొననప్పు
డు 67

అతిసంతసమున మానులు నిట్లు రులాకాశంబున జేరి
మాతిలా వ్రేరవడుచుండిరి సంగర మరానదజూడగోరి
ఇటులుండగల బాండురాజు వేలపుటలనాగలు సవిరవడి
దడుకున వచ్చెను నిజ పుత్రుని యుక్త ప్రతాపమును గ్రాంచడి

వగ్గలల్లలంబు జూడన పత్తిం చి యాకాశంబునిరవకాశంబునా వెల్పు
లు మూసిన పిమ్మట బురందరనందనుండు త్రురుని తగురువకులవే
జువెలుగా నిరూపింపు మనెట్లనియె 69

సగ్గ జానైన జాచు వాజుని లెడల్లల వాడు తుగపుట్టువుల మిన్నయగు నుడుడు
తిప్పకూ తురుమావు విను సుబక్కిమువాడు తుదలెనిగడు సరిప్రణాపట్టి
మక్తంబితత్త డెబక్కింబుగలవాడు విట్టుల మిన్నయనట్టి కృపుడు
వలమురిప డగవెల బుమిమి నవాడు కడ్డడెచ్చులకోరు కల్లరడు
చిలువ బెక్కియంబువెలెలంగెడు వాడు రాజరాజు బలు విరాజు మాన
మైన లాటి బెక్కియము వాడు వినువాక్ గొడుమ వరనెల్ల సునిం
గనుము 70

వగ్గలని వక్కాణించున మయంబున నశ్వత్థామ వర్షుని తొగెల్లక పేక

ధనంబయి విజయము కైరవయి మోక్షము పొందెను.

132

తనకును సమాపించెను నులనులు మాడక మానడు రక్షింపుమననవునుండుకోపించి విప్రులకు పరిహాసంబువల

దట్టును నట్లు చేసెదనా మాడుమను మండన త్తతి సుత్తురుండు సారభంబానర్చి ఫల్గునుండు విజృంభించి గాండివంబు సారించి 71

సగి పిళ్లల క్షులు ముకుల్దా క్షులు చేక్కులు తతిగి కొండటి భూతభాతానుల్లి బొట్టుల క్షులు తలపుట్టి లకను బామర్ నులు మాడి కొండటి నాటగి జైసి కరములు చే పలుకెనా నులరమ్మలు సుగ్గాడి కొండటి మ్రుగ్గ జైసి మోకొళ్లు పాదముల్లా మోములగ్గా వలుమ్రుంచి కొండటి బసమాలజ్జె బాడి సెల జై క్కె నట్లు ఉంపముల గొన్సె నట్లు వతురంగ బలుముల నట్లు నుండు బారి సమరిన వాతకె పలములెల్ల భయము చేచుల్ల క్కెల్లు మచా అడగె 72

వగ తత్తమయంబున జెత్తాంగతా విను మాంకులనిర్జ్వలంబెకర్కను బుంకను సంగ్రామ జెత్తును సంహారించిన రాధేయండు మక్కనుట యున తన తొగి రిటియట్లు నయ 73

మో వానరాగము గచతురత్తజాతి

నిలు నిలు వుమురాధేయంగానెవెంతరా మరభిప్రాయగా నిలు గకల వాంబుననా తొనిట నిలు వంగల వాతులు వానిలు గపరి కి నాడ వట పోటు మగల ముంగల నా సరియగు మాదులెవ్వరని పరికిన చందంబున జేయుట క్క నుల వేసిన నల వాయొనె చళి బళి గనిలు గట్టె పదిగనిన వ్విద ప్పుడ న్నెరూ పుమా ప వలసియుండ గాన్ నావలసి రతి ధర్మ పథమున కొడి యూ తకుంటి వంక టా షున్సి తాప ములను వాపునట్టి త్రేహారి ప్రాపునెల్ల నాపనింక గోప ము గనిలు 74

వగ అనినంగాననుండి ఖనయ 75

తొహార

అప్పుడు ధర్మ పథంబున కొడితిననియ నాడ వకాదా యప్పుడు నమగ టి మీఁజూ పింపుము యిందటి లానా మోద

అనివచ్చింపుచుండెను. ఇది వసుమతి వసుమతియొగింప 133
ధనంబులుండెను పాడి పాడి చేసెను సుర తరికనియొనంబు 76

వచ్చి విష్ణు ధంబున వారి కుటుంబంబు వరసుర చాలా ప్రయోగంబున
రూప మయంబున 77

తెగర విమయంబు జూచు లకు నైనరంభ మొక చెలఁగు వాయువు నకు
బ్రవేనింప రాక సైక తము సన్ని నను ధర నాకెనక కర్ణుండ ర్జునుండయ
మార్గణము లాపు 78

సేవారి క్షణిభుంగి జూకు సల్ప మనుండ గర్జన నైన లాక్మె గిక్రిడి
ప్రబాణని చయంబు బరగింప గాన వి కవడి వారల నా వ్రజేసి
కాననుండెన ననున కక్రిబిండింప గాన తండలి గి రోర్గ రవ మెసగ
వైరాటి నారంబుండె కుద చ్చులకు లను గొట్టి కేక తనము పదిట
నెనియలు వదిలర మల వాస వాత్తు భవని వహంబున ప్పింప పల్లనుండ
మండి పడి గాండి వమున బ్రచండ ములిక సద్గుర మార్గణ ములు గూర్చి
జూగువక 79

వచ్చి ప్రయోగిం చిరాధి యుని సరావ వయంబులు చాలన రంభంబు
లుగా వించిన నతండు హరు పంబు జగ నాడి వాటెన తుటి వలము
ఇళు జూండు జేవ వత్తంబు బూరింపు చుండె లోక మౌ మౌ తునెప్ప
కరుగు మండ భూమిం జయండ్రి ట్లనయ 80

సింహావ్ర మధుము. చతురత్రు జూటి

అబ్బర నెనోర్వ జూలన యాన గాండే వధర గయ
జ్జగి క్షున జేలక గె గొబ్బు గొబ్బు న నేవ యుకొల దెబ్బు లపేడుగుల
కంబాబాబు లదిక మకాట జేసి నిబ్బరింప జూలక తచ్చిబ్బు నందు
చున్న వాండె గనబ్బ గి పుట్టినది మెదల నెనిట్టి చాత్త మెన్నెండలుగ
గట్టులు కతోడ చారు నట్టి జిన్ను జూడ గుండె గొట్టుకొన నాగినింకె
ట్టు లరథ ముననిలు తుగ నబ్బ గి మచ్చిక తోవంక బాబుని ప్పలరక్కి
చు నట్టి లచ్చి మగనిక కుణచే మన వచ్చి న పని దొరింక నిచ్చి
ట రణ మెల పరము జొచ్చుట మెల సుగాని గయ

తెన నాయనాని యొక్క యెడల కడిది | కూర వర్షల బలిమిచే
స్రుక్తజేసి | తిరిసి పోవు నమనా మహాభాగంబు గుని కెదుగుగాఁజు
ని యెల్ల నుండి యున్న యెడల ॥ 83

కగ అయ్యన చెయ్యమనుటకు | కయ్య మనఁజేయరాదు నావున
రరముల్లు యున్న నె యుమనఁగ నుడు | యుక్తు నుమోదవారి
యములగుటెడ ॥ 84

తావం

గురుదేసి నమార్గణంబుల ను గాల్చునఁ ద్రుంచి కేరటి
సురవకులన్నిండు | కగురుని మోదఁజూపెను కరములభాటి
అతి రథవకుల యొక్క జేసితెభయంకరముగఁ బోరంగె
మతిమంతులు కొని యాడిరి వారల మనసంబులు పొంగె

85

సేగగురుఁడు పయ్యరయనుండుల కొరసంధింపు వారి వాస్తవమునఁ గన్పడియెడల
నాచాకుఁడెలమినాగా స్త్రంబు దొడిగెను గాదు డంబునఁ గ్రేడి పెరుమావె
ద్రొణుండు పతకుల దొరకల నెసెన నరుఁడుకొత్తాస్త్రంబున మరలింపె
నవనసురుండు ప్రవర్ణాస్త్రంబు పచరింపు విజయఁడయ్యెస్త్రంబు విడిచి మా
మతియుఁ బొర్రుండు వివిధాస్త్ర మహేమఁ జూప | వాని ద్రొణుండు
డంపన వాదన వాత్స | బుండు సలకఁగి ద్రొణుని గండకంబి
కడచిన నెలనెల్ల నొక్కట వధింపె ॥ 86

వగ అట్లనికొనెననంబుల రూపుమాపి భీష్ముని తొన మరంబానల్లి మరలి
చిక్క పాశ్చత్తామల నాడించి సుయోధనుని కేరట మణుట దుచ్చిగర్వభం
గంబానల్లి తీక్ష్ణనమాకులఁ మూలనెసి సేమోహ నాస్త్రంబు సంధించి
నొనెననంబు లొక్కట బట్టదేహంబు యప్రపంచంబులు మఱచి మూర్ఖుగఁ
రయ్యవసరంబున సమాపనకవరంబున హయంబు లెనకు త్రావించి

వై.రా.చి.స.ద. చిత్రియైక్ పరిశుభస్థలంబునరథంబునిచ్చి ప 135
ల్లునుండు తొరునితోనిల్లునియె 137

ఉ.కొరవసేసమచ్చరమృతాఁడగమూర్తిలేకామూర్తిలం
దరకమున్ననవచమమదంచితదయనిరంబరంబునిం
పారఁగఁజొసెత్తెమ్మ విబుధాగ్రణింతావినువాఁకపట్టినం
జేరకుమీనరంబువివసేయతెఱుండునిలుండునాతఁడె 138

ఈ.అనినమత్తురాజతనయుఁడకొరవసేసఁజొచ్చిచూరకర్మములగాలట్టి
పానరెల్లనతిరేఘమునఁజొసె. తెచ్చియక్కిరటికొచ్చినారి 139

~~అంతకుముందు అంతకుముందు అంతకుముందు~~

~~అంతకుముందు అంతకుముందు అంతకుముందు~~

~~అంతకుముందు అంతకుముందు అంతకుముందు~~

ప. తదనంతరంబున 90౫ తే.గొత్తవ్వుదరిసయోధనుఁడక్కుమిగిలి
తనగతినిమూర్తిచేరినమునలఁగాంచి.యెట్లువైననునరునిజయం
చిపోదనుననగాంగేయుఁడిల్లననతనితోడ 91

సారవేరిరాగము. చతురశ్రజాతి

ఇంకనైనా ౫బుద్ధిలేదాసుయోధన ౫లుంక ౫శంకలేక
సప్తసాచిమోదికి, బింకమూనిమరలఁబోవలయునని, అంకపవనశవ
లైననములు, పాంకముడిగిడింకవయనకటా ౫లుంక ౫తలపాగలగా
యుటలేఱుఁగక మూర్తిలమునింగియున్నసమయమందున, దలలు
తేఱుగకుండనంబులు, వలనాపవనఁజొయింపెనరునపొర, జలధి
యనఁగవలదా, దురమునకుఁబరిచియతనిమోద, మనకుఁగల
బలమంతెగఁజూచి, యనుచుమదిఁదలచితివేమొగదా ౫వలదు
వలదుచుమివంకబదాసున, కలఘుపరములిచ్చుకృష్ణుఁడెతనినై
లికాఁజొటమనలకబాహుమికి, బలియిచ్చునుతిరిగిపోవునువ.
గు ౫నింక 92

ధనం జయ విజయము.

సంగతినినభేష్యనిమాటలారించిరాజు తనసంతోష (జయ) ససేవకయ
 136 మార్గంబువట్టినమధువాత్సవాడువాడు, సాగంగకొంతవేగియ
 వత్తముల్నిరుదులుబడి బుడిదములబద్ధవైపించిసురుకరద్రవ్యమార
 గారంకయలవనమనార్గంబు (గావిచ్చి) పోయివచ్చెదనుసమీయము
 బలికిమరినోకనునినుండె పగులుజేసి, కొరవలలేనరూపంబు (గా
 నలేక) వెనడువడుచుండెయెనముననగవుతోవే బవిగవడక
 నుత్తరసహానుదనుచు 93

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

గాంధీ వాచి పరికరములును మిదనంబునందు బెట్టింప
 వంతును కవి పతాకములం బ్రధానంబునయించి
 సింహపుటానెత్తించి బ్రహ్మలక్ష్యమునకు పుష్కరించి
 రంధ్రములు సారథియై యుత్తరదిశ కవచముగావించి 94
 వలమత్సరగరంబున కరునునప్పుడు శస్త్రాదినింపులును వాండురాజాజిరా
 జర్షులును ఫల్గును ప్రభావంబువేనొడ్లంగనియడుచుండవదమ్మనివాడు
 బులకగిత్త ~~తి~~ తినుత్తరునితోనెవ్వసాచిరాజపుత్రానవిజయం
 బు పురంబున జూబంబంపుమననుత్తరుండునిరుత్తరుండు హావమం
 డెనంతనక్కడ విరాటుండు సుశర్మచే విడివడి ధర్మరాజాదులం గూడి
 పురంబుసాచ్చి భూమింజయుని పుత్రాంతము వినపలతెలుగులకుంబో
 పురుండు నతనివారిం చికండుండిట్లనియె 95

మనమును మానంపకనే వచింతుమనుమయనభూరిమంబునై
 శాననేకలబువం నులాసహేతుక్తానావర్తమండరన
 తనయుండెనురాసురామృత, తద్విచిత్రగెల్లి-వ
 యునదచుంబసులకమరల్లికుమరస్థనంబెంతభూమిభూ

వగు అట్టి సమయంబున గోపాలకులకు దించి విరాటుంగని శతవామన 96
యు త్రుకుండు వైకులజయించి గోవులఁ దెచ్చుచున్న వాఁడనుట యవిరాటుండు
పొంగియు త్రుకుని విజయంబుఁ జూటింపుమనినఁ గనుండు బృహస్పతిలావణ్య
యంబుఁ జూటుండునియ నదివిసిన త్రమాడుచున్న నారంగని మత్స్యవతి
భర్తూరావధుమయంబునంబాడిచిన ప్రవింపుచున్న రక్తంబును మానిన పరమ

ల జలంబులంగడుగుచుండి నిద్రయ మని విరాటాండ దిగెనన్దేరంధ్ర 107
 రాజేంద్రో యిమ్మ వాతనిరుధిరంబెన్ది బిందువులు భూమియందు బడు
 నన్ని పల్లెరంబు లెక్కరంబునక నా మృప్తిచేత మంబుసంభవించున
 ట్టికడునకొరంబాలక యిట్లానల్లి తిననివచించెనంతథ కృపండుగోపా
 బరంగని బలహంస్యలనిత్తుటెకిరాకుండగ వాంబునకుంబామ్మని
 నాపల్కులుగావచింపుడని పలికిననా పాలుండ ట్లానర్చినట్లునుండు
 మహా ప్రసాదంబుని రథంబులమంతురయండు బంధించి నిజనివా
 సంబునక నెనెనంతను త్రుండు వచ్చి తండ్రికినమస్కరించి నదవించి
 నిజాంకంబునఁజూర్చుండచెట్టుకొన మెల్లననిట్లునియె 97

కలవతిరాగము. వతురశ్రుజాతి

వినిపింపుమానందనాగరణంబు తిరుగ విని వినుత
 శలపడి తొడజనినపుకొరవల, గనివారి తొడజన్మ మెనరించు
 చందమెల్ల గుయెట్టి వారినైనెలుచునట్టి వారు రాజరాజు పట్టనంప
 జేరియన్న ముట్టజెట్టి మగ, లట్టి వారిఁ దాకినెట్టు లాత్తి గొట్టెను
 బట్టితెచ్చినా పుజగాజెట్టినాకడుపునండుఁబుట్టినండునడిట్టియ
 కంబుఁజేపట్టినానయన్, ముద్దులపట్టి యింకనట్టువేకగ వినిగ నాం
 గేయాదిచూరులునచ్చెభంగమొండ నొత్తిరియ, యంగరాజునవిధ
 మునలొంగఁజేసి తవంకటాబ్బునింగి పొకరించు ఆగతురంగుడుని
 న్నమగాసరావంగములు మమయెన్ది విని 98

వగ అనిన భూమింజయండి ట్లునియె 99

మత్తుకోకిల

నాకుకక్కమెకొరవాళికణంబునండుగెల్పడి
 వాక్కు తింజనుదంచయొక్క మహాత్ముడొడకుమంచునా
 శోకమెల్లనడంచివాజులసొక్కు (వచ్చి) జగంబుచ
 కాకుఁజెందఁగెత్తిరిననల, గాంచి తాత్రముదాల్చుచు 100
 తగిలెనొకాయలు పలుపలు (గొనినట్లు) చెలుకు (గడలను) తొవ (వచ్చి) గెన
 ట్లు బాడినెలదాకువలఁజెక్కుభంగి నతఁడు సమకమున (గురుననల
 సంవారింబ 100

సేనాధ్యక్షయభూరిపరావ్రుమంబడఁగించెగలనసంఘామస్మక్తంగజేసి
 బల్లిమండనకృపాచార్యునిఁడించె, నుకుసుతువెనుమస్ఫురణమానె
 వినువాఁడవట్టితొనెననివారిజయింపునమనిదేర్గరవనాశంబానెపు
 గర్జానుజునిసురాగారంబునకుఁబ్రొచ్చె, యువరాజుప్రజాంబులమీఁదన్
 దక్షిణట్టియోధతతొనెల్లిరారాజు, మకుటమణులుడువైమగతనంబు
 నెరవినన్నఁజాచెఘరజొనయాలని, బరవసమునఁజాచెవసులుమ
 రతె 101

వగమఁజెయునమ్మవసుభావుండల్లియొనఁజెనానంబడుననివహి
 చిభూమిజయంతంత్రిప్రరంబుననరెగెవిరాటుండునుమవవిస్మ
 యంబుననిశాంతంబునకుంజనియనంతనారాత్రిపాండవలంబ
 తొక్కుచాటంజెరివఁజ్జముడితొగవడిచేమనెనాధక్రనందసుండు
 నిన్నటిసాయంకాలమాదిగనామెనంబుఁజూడవెఱిచుచున్న
 వాడర్థారణంబువిచారింపుమనభిముండట్లనరుండుధిష్ణికుండ
 విరాటునకుడవనకుజరిగినసంవాదంబునువిరటుండుతన్నసారతొఁజా
 చుబయసఁజింగి, చియగయంబుసూచినమారువిరాటునియందు
 తొనెన్జిపింతురనియట్లునఁజిచిలెననినమండివడివాయపుత్తుండు

తొవార

102

తనకొలండ్లియొఁజేలెకనిన్నింతపన్నెనెనాటెడు
 యనసుతుపురికంపదవిరాటునింకవృకముదురునెడు
 నాపుడుధర్మజుఁడెట్లనివేల్చెనునామనయాపనివలదు
 జీవనదాయకుడైనవానికియైచినతొప్పముకలదు 9/03

వగఁజెనినివారింబియారెయిగడపిమల్లునాడరుజొదయంబు
 నత్రాపదనహేతువైనపాండవులుమంగళసార్వనంబాచరించె
 కృదవతాప్రసారంబుననిజరూపంబులువడసికొలువకుటం
 బునకుంజనిధర్మపుత్తుండుసింహాసనానెనుండయ్యెఁదక్కిననా
 రతనంబరివేల్చి, చియున్నవాననంబులంబూర్పుంకిరమువేల్చె
 బువిరాటుండువచ్చి తన్నఁజాంచెచిగారవింపవదనికొవెం

104

అ గ్రంథం భాగ్యం తగరంబు నేకల చదవబడవున 109

మాదరమున నన్న గాం-చి వేదకు నానా వసు మహాబలి నన్నునుండు
వల్లెనతనితోడ 105

సేదగర్భంబుతోడరా తలమెల్ల బాలించి తేజరిల్లినదగ్గరాచి తండు |
ఒకవేదంబాదిప్రబలనినాబులనాజ్ఞి దాకివంపినవృకోదరుడితండు |
విజితాసమాంబక విద్రవంసుందర జ్వలంతైనయట్టినకులుడితండు |
సకలరాస్త్ర ర్థ విచార పారసుడయ్యి విగాంచినసహదేవుడితండు |
సంవత్సంబుననకులుకవోతంబు పారకార్యంబు వాజిగోపాలనంబు
జలుపుచుండిరికాల వశంబువలన | దప్ప మనదయన పూర్వ
కు తముమహాశ 106

సేదబాండవారణ్యంబుమండించివత్సెచ్చె జండగాండవకోదండ్ల మండి
పుష్టి ~~అ~~ కైయనిలాబ్రుకుప్పకర్తముసూపి, ~~ధూర్జటి~~ ర్థమంతపుష్టిగూర్చి
మర్త్యదేవముతోనమర్త్యలోకములాబ్రువల్లించినురల్చెగేర్చిగాంచి
బక్రికుపాప్రనిర్వక్రపరాక్రమప్రక్రయభిప్రవములనాల్చి
నకుమారుగెరిసిపరానకములను | వక్రతోగిల్చి వరశంకిజములంబు
గైకొనుచువచ్చిమోదంబునకొనంగెనట్టి మహానయండి తడుసుమ్మ
ట్టునుండు 107

వల్లమజీయునమేత్రాపదియనిభేముండు వర్ణాతిం-చివీరా
లుండుసంధివోంపు-మండనింతలానుత్తరుండువచ్చితండ్రి
తొనయానవకుపాండవులనుబకుసంధివంబులకునిన్ననన్నుం
గాపాండినవారుగదా యనియశ్చిక్షితాంతంబు విన్నవించి
నమత్సనాధుండార్థురభయభక్తి వినయంబులుమనంబునమల్ల
డిగొనుచుండ బాండవులకుసాక్షాత్తింగనమస్తారంబుగాంచి
ఒకవిభోపచారంబులానరించియపరాధక్షమాపణార్థము
త్రరకన్దసుభల్లునునకుసమర్పించిననమ్మవోత్తుండిట్లు నయ
నికన్దామజినిగూతుభావంబునంబూచితినన్నభావావంబు
కలుగదుకావుననభి ~~అ~~ మన్ననకిమ్మనిచెప్పరాజాంగికారం

140

బువడిసి ధర్మబునకతింగించిననతండు శ్రీకృష్ణదేవ
 నకును త్రురంబువ్రాయుటయునప్పుడు పోత్ర ముండభిమ
 స్మృతికొనిన పరివారంబుగాను పల్కె వ్రవరంబుచేరి పాం
 డవవిరాటాదులచేసకల విధనపర్చులంది యుత్తరాభిమన్యు
 లను వివాహంబుఁగావించెనటు పిమ్మటప్రొ పదపాండవులు
 శ్రీకృష్ణ సహాయులై సుఖంబుగాఁగాలక్ష్యపంబునయును
 తిరి | 08

కగ దనింజదివిసవ్రాసిన | మానితులగునజ్ఞునులసమాజము
 నందుం | బూనికతోవినిపించిన | బానపదస్త్ర మముండునర్చు
 సుఖంబుల్ | 09

కగ మంగళమురుక్మిణీవర | మంగళమానందనిలయమధుసూ
 దనస | స్మంగళమువేవకేసిత | మంగళవిదనకు భక్త మండా
 రహారగ | 10

ధనంజయ విజయము సంపూర్ణము

భాగవతార సమాజ స్థాపకులు
మహర్షి శ్రీ వేంకటదాసస్వామి గారు